

A keresztség sákramentuma

Miért szól így a keresztség szereztetési Igéje: Aki hiszen és megkeresztelkedik, üdvözülni, aki nem hiszen, elkárhozik? Ezek szerint először hinni kell, azután megkeresztelkedni? **3. oldal**

Védőoltás – Egy modern vita margójára

Nem vetjük meg azokat az eszközöket, melyek által Isten gondunkat viseli. Sőt, arra kell buzdítanunk egymást, hogy minél inkább alkalmazkodni igyekezzünk ezekhez. **4. oldal**

Gyógyíthatatlan betegséggel élni

Életünket nagymértékben befolyásolja az egészségünk. Betegségeink nagy részére genetikai hajlamunk van, de az életmódunk is hozzájárul a betegségek kialakulásában. **5. oldal**

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA ● 2017. ÁPRILIS ● 28. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Csodagyógyszerek márpedig nincsenek!

Egyre-másra jelennek meg olyan csalók, akik kihasználják a betegek kétségbeesését és kiszolgáltatottságát, és valósággal kifosztják őket hamis remények fejében. Talán még a jobbik eset, amikor az álgyógyszerek és az ajánlott módszerek csupán hatástalanok, de ennél sokkal veszélyesebb, amikor a beteg abbahagyja a valódi gyógyszerek szedését és a hatásos kezelést egy hazugság miatt.

A közbiedelemmel ellentétben nem léteznek csodagyógyszerek és csodagyógymódok, amiket eltitkolnak a betegek előtt. Nem igaz, hogy mindenre létezik gyógyszer, csak elrejtik az átlagemberek előtt. Akik ilyesmit állítanak, vagy tájékozatlanságból állítják, vagy azért, hogy másokat becsapjanak.

Gondolkodjunk el azon, hogy még a világ leggazdagabb emberei is megbetegszenek és meghalnak, a legbefolyásosabb emberek sem menekülnek meg a kórokozók előtt. Vannak esetek, amikor sajnos már semmilyen gyógyszer nem segít. Kísérleti (és egyáltalán nem biztonságos) gyógyszerek persze léteznek, és ezeket valóban nem bocsátják a betegek rendelkezésére, és nem véletlenül, hiszen a mellékhatásokat vélhetően még nem ismerik, és a szer rengeteg veszélyt hordozhat magában: lehet, hogy veszélyesebb, mint maga a betegség. (folytatás a 2. oldalon)

Jel, jegy, ígéret

Istentiszteleti rendtartásunknak elhagyhatatlan részei a sákramentumok, a szent jegyek. A sákramentumok jegyei is igehirdetés, ahol az üzenet nem a szavakon, hanem a víz, a kenyér és a bor tárgyi felmutatásával történik. Ez, a szavakon túli, a jegyekkel az üzenetet kiábrázoló igehirdetés sokkal egyszerűbb, érthetőbb, tisztább üzenet, mint a sokszor túlbonyolított, sehova nem vezető igehirdetések. Mégis, nem kevesen vannak, akik ezeket az elhagyhatatlan jegyeket elhagyják. A nehezebbiket, a titokzatosabbat, a keresztség sákramentumát kevesebben hagyják el, míg a könnyebbiket, az egyszerűbbet, az Úr szent vacsoráját nagyon sokan. Egy, már nagyon rég bekövetkezett lelki és hitbeli torzulásnak

a jelei ezek a gyülekezeteinkben. A keresztség sákramentuma erős népi hagyomány, ahhoz még sokan ragaszkodnak az egyházzal kapcsolatot nem tartók is, sokszor inkább a szokásnak, mint a vágyakozásnak engedve. Az úrvacsorázók létszáma szinte soha nem egyezik meg az istentiszteleten részt vevők számával, annál mindig kevesebb. Ha az összes jegyzett egyháztag úrvacsora-vételi hajlandóságát nézzük, akkor a különbség még szembeötlőbb. Vajon – ha már az igehirdetések üzenetét hallva a fülüknek olyan sokan nem hisznek – akkor miért nem hisznek legalább a szemüknek? A sákramentumok jegyei látható jelei a láthatatlan Isten megtapasztalható ígéreteinek.

Csodagyógyszerek márpedig nincsenek!

(folytatás az 1. oldalról)

Pozitív dolog, ha valami élteni az emberben a reményt. Az orvosok tisztában vannak azzal, hogy a gyógyulásnak van egy lelki dimenziója is, szükséges a hit és az életkedv, illetve létezik az a bizonyos placebo-hatás is, amikor a beteg azért gyógyul meg, mert elhiszi, hogy gyógyszert kapott. A gyógyulásnak mindig van egyfajta misztikusnak mondható oldala is, aminek az elemzése nem az orvostudományra tartozik. Ennek dacára a hamis reménynek, az önáltatásnak semmi haszna! Az viszont nagyon fontos, hogy az orvosokban megbízunk, hallgassunk szaktanácsaikra, hiszen nem hiába koptatták éveken át az egyetem padjait. Ne higgyük, hogy jobb diagnoszták vagy terapeuták lehetünk egy Google-kereséssel, mint a több éves vagy évtizedes tapasztalattal bíró orvos.

A csalókról legtöbbször kiderül, hogy semmilyen szakvégzettségük nincs, esetleg valamiféle diplomagyár egyetemről van valamiféle papírjuk, amit levelező szakon szereztek be, és amit a világon sehol nem fogadnak el. Ez önmagában is gond, de ezt tetézi, hogy többségük valóban nem is ért a kezeléshez, csupán sok pénzt akar keresni. Nem szabad bedőlni a varázspirulákat, életvizet, csodavitamin árulóknak, a gyógyító lámpáknak meg mágneseznek. Mindenekelőtt kérdezzük meg ezekről azokat, akik szakmabeliek. Általában az interneten is találunk leplező írásokat, és hamar rájöhetünk arra, hogy a legtöbb közszájon forgó hiedelmet már többször is megcáfolták, tudományos alapossággal.

A korrupciós botrányok, az alulfinanszírozott egészségügy az elmúlt évtizedekben alaposan megnyirbálták az orvosok tekintélyét. Sokan közülük valóban nem szolgálnak rá a megbecsülésre és a bizalomra. Ez azonban nem vezethet oda, hogy helyettük jobban megbecsüljük a kártékony csalókat. Ha az egészségünk érdekében mindent meg akarunk tenni, akkor kezdjük azzal, hogy pénzünket nem költjük hamis reményekre és üres ígéretekre, hanem pontosan követjük azokat az utasításokat, amelyeket tapasztalt, valódi szakemberektől kaptunk. Csodagyógyszerek és csodamódszerek nincsenek, ugyanakkor vannak csodák, amelyek a mi Urunk, az áldott orvos kezéből jönnek!

WAGNER ERIK

Színről színre látni

„És meghomályosodott a Nap.” (Lk 23,45)

A természet is igazodik Jézus Krisztus életének nagy eseményeihez. Vagy a mi Urunk illeszkedett lépésről lépésre a teremtett rendbe? Nagy titok ez, de nem lehet nem észrevenni egy szép rendet az univerzum működése és az üdvtörténet között.

Urunk születésekor együtt állott két bolygó, napkeleten feltűnt a betlehemi csillag, amely a bölcsüket a jászolbölcsőhöz vezette. Az ég is jelezte, hogy a testté lett Igében „a világosság a sötétségben fénylik” (Jn 1,5). Ahol Ő később megjelent, kelt az élet, világosság gyúlt az agyokban és a szívekben, kivezette a fénybe a sötétségben élőket.

Halálakor a Nap meghomályosodott, három órán át „sötétség lett az egész tartományban” (44. vers). Lehetne magyarázni tudományosan, hogy mi is történt Jézus halála napján, tekintsünk el most ettől, inkább azt lássuk, mit jelent az elveszített vagy a még el nem fogadott Krisztus, és mit jelent azoknak, akik csak a keresztségig vagy a halálig látnak hitükkel.

Sírtak a szent asszonyok látva Mesterük szenvedését. Mária siratta fiát. A sötétség leple

takarta be lelküket, „meghomályosodott” szívükben a remény. Pillanatnyilag a gyász lehúzó erejének kötelékében éltek.

Jézus feltámadásának napján ez a sötétség megszűnt, a gyász és a fájdalom örömmé magasztosult. A meghalt reménység kivirágzott, a hit megerősödött és el kezdték mondani az örömhírt: „Láttuk az Urat”. Újból kiderült az ég, a feltámadott fényében fürdethették meg lelküket.

Te is még „homályosan látsz” – ahogy vallja Pál, de elkövetkezik a „színről színre való látás” ideje (1Kor 13,13), amikor mennyei fényben látod meg a te Uradat, ez fény téged is beragyog.

Kereszt alá bukott a Nap, a fájdalom eltakarta, Sötétségből támad világosságod, beragyogja az egész világot.

Jézus Krisztus kegyelmi munkájának illeszkedése a világ teremtett rendjéhez nem alávetettséget jelent, hanem lehajlást a mi emberi természetünkhöz. Az üdvtörténetben minden arra néz, hogy akadálytalanul közölhesse a mi Urunk az Ő megváltó üzenetét a világgal: ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

FODOR LAJOS

Tökéletesen elvégzett

„Majd onnan eltávozva Galileán mentek át. De nem akarta, hogy valaki is tudjon róla, mert tanította tanítványait, és azt mondta nekik: Az Emberfia az emberek kezébe adatik, és megölik, de miután megölték, harmadnapra feltámad. Ám ők nem értették meg ezt a beszédet, de félték őt megkérdezni.” (Mk 9,30-32)

Jézus befejezte Czézarea Filippiben tett látogatását, és most Galileán áthaladva útja Jeruzsálembe, egyenesen a keresztre vezet. A nyilvánosságtól távol akar maradni, észrevétlenül halad, és azt a kevés időt, amit ő még a földön tölt, tanítványaival akar együtt lenni, felkészítvén őket arra, ami előttük áll. Ők nem fogták föl Jézus szenvedésének és halálának jelentőségét, ezért beszél másodjára is erről, de az üzenet lényegének megértése most is elmarad. Szava prófétai szó, ellenkezés nem hangzik el, a válasz értetlenség...

Kérdezni nem mernek, és a titok egyelőre továbbra is titok marad. Az idő azonban végszesen közeledik, neki Jeruzsálembe kell bevonulnia, a keresztség árnyékát maga előtt látja.

De Jézus nem csupán a szenvedésről beszél, hanem a feltámadásról is.

Bőjti napokban tudnunk kell azt, hogy Ő velünk is időt akar tölteni, csendes perceinkben mellénk áll, szava elgondolkodtat, és választ vár. Szünetéről és feltámadásáról úgy beszél, ami már tökéletesen mindannyinkért végbement. Ha ezt megértjük, és szívünkbe zárjuk, akkor hálásak kell lennünk.

Ha nem értjük, akkor sincs veszve semmi, hiszen a tanítványok se igen értették a megváltás titkát. Nem is kell nekünk mindent értenünk. Elég, ha leborulva, életünket átadva imádni tudjuk a Kegyelem Urát!

ILONCZAI ZSOMBOR

A keresztség sákramentuma

Az Ószövetségben az egyházhoz való tartozás jele a körülmetélés volt. A fiúgyermeket nyolcnapos korukban körülmetélték. Akkor az volt az egyházhoz való tartozás jelképe. A keresztyén egyház külső jelképe a keresztség. Mi a keresztség által iktatjuk be gyermekeinket a Krisztus egyházába.

Az első keresztelési leírás Római Hippolitosztól maradt ránk Kr. u. 220 körülről. A leírás szerint a keresztség kiszolgáltatása előtt a püspök a keresztség fölött imádkozott, a keresztelendő letette felső ruháját, majd a keresztelő hálaimát mondott a szent olaj fölött. Ezt követte az ellentmondás az ördögnek és minden csábításának (abrenuntiatio). Ezután a püspök megkent a keresztelendőt szent olajjal, majd háromszor alámerítette a keresztségben: ez volt a tulajdonképpeni keresztelés. Ezután a megkeresztelt feljött a medencéből, újra megkenték olajjal, fehér ruhába öltöztették és bevonultak vele a közösségbe. Itt a püspök kézrátétel közben megjelölte kereszttel, és békecsókot váltott vele, amit imával kísérve a közösség tagjai is megtettek. Az újonnan megkeresztelt ekkor először részt vehetett a teljes istentiszteleten, és ekkor áldozott először.

Kezdetben csak vízkeresztkor és pünkösdkor kereszteltek, majd a negyedik századtól kezdve húsvét vigíliájára (éjszakájára) tették át az ünnepélyes szertartást, amit hitbéli felkészítés előzött meg (katekézis). Később a gyermekkeresztség és a konfirmáció teljesen elváltak egymástól.

A reformáció egyházaiban az „ördögűző” jelleg helyett a bűntől való lemosás hangsúlyozása került előtérbe, az alámerítés helyett pedig a háromszori leöntés szokása honosodott meg a szereztetési ige elmondása közben. Óegyházi iratok tanúsága szerint a sivatagban, ahol nem volt víz, az is megengedett volt, ha leástak a földbe addig, amíg találtak egy kevés nedves homokot, és azzal kereszteltek.

Először a gyermekkeresztség igazolására Ireneusz egyházatya azt hozta fel, hogy a Megváltó az élet minden fázisát megszentelte, tehát a gyermekkort is. Augustinus egyházatya Pelagiusszal folytatott vitája az eredendő bűnről pedig még világosabbá tette a gyermekkeresztséget, hiszen a keresztség érvényessége nem a tudatos elfogadásától függ.

A keresztség azonban nemcsak az eredő bűntől szabadítja meg a gyermeket, hanem az Anyaszentegyház tagjává is teszi. A körülmetéléssel összehasonlítva a gyerekek is Isten szövetségének részesei. A kizárólagos felnőtt keresztségnek vagy az újrakeresztelésnek pedig nincs Szentírás alapja. „A gyermekek az egyház (szülők) hitével hisznek.”

A keresztség intézménye a középkorban alakult ki. A nagyobb arányú halandóság (járványok, háborúk, az anya behalt a szülésbe) szükségessé tette az árvák nevelésé-

nek átvállalását, ezért egészen a 20. század közepéig rendszerint az egyik testvért vagy egy közelebbi családtagot kértek fel keresztszülőnek. Ez a „szokás” máig fennmaradt a család összetartásának igénye miatt.

A keresztelés és a névadás kapcsolata szintén fontos része a keresztelésnek. A gyermek nevét természetesen nem ekkor választják, de a névadás, mint a tulajdonjog kifejezése jelenik meg benne. Ádám a teremtéskor nevet ad az állatoknak (1Móz 2,20) – a kereszteléskor pedig a gyermek Isten tulajdona (marad).

Református egyházunkban legnagyobb szerepet a fogadalomtétel kapja. A gondoskodás és a hitben való nevelés felelősségének vállalására tett ígéret olyan mély kötődést teremt, ami az életben való eligazodás alapfeltétele.

GYERMEKKERESZTÉS

De miért szól így a keresztség szereztetési Igéje: Aki hiszen és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki nem hiszen, elkárhozik? Ezek szerint először hinni kell, azután megkeresztelkedni? A Szentírásban kétfajta keresztelési parancsot találunk. Az egyik, amiről itt szó volt, a felnőtteknek szól, mert Jézus Krisztus korában nem voltak a kicsi gyermekek megkeresztelve, és aki már felnőtt, annak először hitre kellett jutnia, és magának kellett döntenie, hogy meg akar-e keresztelkedni vagy nem. Most is vannak olyanok, akiket nem kereszteltek meg gyermekkorukban, mert hitetlenek voltak a szüleik, de ők saját akaratukból be akarnak lépni az egyházba, s akkor felnőtt korban keresztelik meg őket.

Van azonban egy másik keresztelési parancs is, ami a gyermekeknek szól a Mt 28,8-20-ig terjedő verseiben: „Elmenvén azért tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében. Tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek.” Ez már a gyermekek számára szól, itt nem az áll, hogy először hinni kell és azután megkeresztelkedni, hanem az, hogy tegyetek tanítványokká minden népeket. Hogyan? Először megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, azután tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit Krisztus parancsolt. Először megkeresztelték, azután tanították a gyermekeket. A tanítás a konfirmációval fejeződik be, amikor megtörténik a fogadalomtétel a Jézus Krisztushoz és az Ő anyaszentegyházhoz való hűségéről.

Úrvacsoraviták

Az ókori teológiai gondolkodás középpontjában keleten a halál és az örök élet állt, nyugaton a bűn és a kegyem. Az úrvacsoráról való gondolkodás képét ez határozta meg leginkább. A keresztyénség egyik felén ezért látták az úrvacsorában a halandóság ellenszerét, míg a másikon a papi áldozat megismétlését.

Az úrvacsoráról szóló viták Krisztus testének átlényegülése körül bontakoztak ki. A kenyér és a bor érzékszervünkkel felfogható tulajdonságai (akcidencia) az úrvacsorában ugyan azok maradnak, de lényegük (szubsztancia) szerint Krisztus testévé és vérévé változnak. Ez a gondolkodás vezetett az egy szín alatti úrvacsorához (a testben benne van a vér is).

A reformátorok mind elvetették az átlényegülés tanát és az ostyakultuszt, de míg Zwingli szerint az úrvacsora nem egyéb egy múltbeli esemény emlékezetbe idézésénél, addig Luther és Kálvin szerint az úrvacsora a feltámadott Krisztussal való találkozás szent alkalmá.

Luther szerint Krisztus nem zárható a jegyekbe, de annyira tartott az úrvacsora elspiritualizálásától és emlékünneppé zsugorodásától, hogy térbeli jelenlétét mégis hangsúlyozta: Krisztus jelen van a jegyek felett, alatt vagy bennük. A kenyér és a bor Isten ígéretének hordozói, érvényük nem függ azok elfogadásától vagy elutasításától.

Kálvin pedig az elmaterializálás veszélyét igyekezett megelőzni. Krisztus személyesen jelen van Lelke által az úrvacsorában. A hangsúly nem a jegyekre, hanem a Krisztussal való személyes találkozásra esik. Szentlélek teszi hatékonyá az úrvacsorával való éleést. Az átváltozás ugyanis nem a jegyeké, hanem az életünké kell, hogy legyen!

Református úrvacsorázásunkat sokszor érte már az a vád, hogy gyászünnepi komorsággal és nem a bűn alóli felszabadulás örömeivel részesülünk Krisztus megtörtetett testében és kiontatott vérében. Pál intése komolyságra int, de Bullinger Henrik szerint ez csak arra irányul, hogy aki önmagát vizsgálja, az másokat ne ítélgesen!

Az úrvacsora a mennyei közösség előképe, amire korábban már Krisztus is példát adott azzal, hogy asztalközösséget vállalt a vámszedőkkel és a farizeusokkal. Az úrvacsora éppen hogy közösséget formál Krisztussal és egymással!

A kihűlt leves

Jól vannak most már, hála az Úrnak. „Kegyelemmel” – ahogy Ági szokta mondani.

Jó munkahelyük van mindkettőjüknek, szépen keresnek. A gyerkőcök is felcseperedtek, ügyesek.

Úgy tűnik, végre, minden a jó kerékvágásban halad.

Megszenvedtek ezért: ő leszokott a cigarettáról, férje az italról. Sok éve már annak, hogy a gyerekek előtt sem türtőztették magukat veszekedéskor. Vitákat hozott az este, némaságot a reggel. Pironkodva emlékszik vissza, mikor még egy kiránduláson is összevesztek s egymást kergették ott, az erdőben, mint az odaváló állatok.

Most, hogy az Úr igazítja lépésüket, csendesedtek belül a hullámok. Ági lelke úgy szívja magába Isten szavát, mint egy kiszáradt szivacsdarab. Templomba jár, bibliaórákra, aztán otthon is sokat imádkoznak férjével. Mostanában még a barátokkal is össze-összeülnek ugyanezért. A serdülő gyerekek nem nézik ezt jó szemmel, de majd ők is belejönnek. A sok pokoli civakodás, marakodás után, most úgy érzi magát, mint egy földi mennyországban.

A múlt mélységes szakadéka álmában még megjelenik, s néha bele is esik. A mostani állapot szelíd libegésén elmerengve pedig azt szokta mondani: „nem tudtam régen, mit hagyok ki”. De most tudja: Isten mint lehetőséget.

Aztán mintha újra megjelent volna a nyugtalanság az életében: egyre több lelki élmény kellett.

Az utóbbi időben más gyülekezetekbe, felekezetekbe is el-eljárkált, tanúbizonyságot téve. Idős embereket látogatott és sokáig elbeszélgetett velük. Mostanában aztán gyakran megtörtént, hogy otthonától távol feledte magát. Ilyenkor, buszra sem várva, szélben-esőben sietett haza. Sajnos a gyermekek már aludtak vagy csak úgy tettek. Éjszakáig fennmaradt, hogy munkájában behozza a napi lemaradást.

Húsvét reggelén a konyhában már félig megfőtt a húsleves, de Ági levette a fazekat a tűzről. Majd főzi még, templomozás után. Délben kislánya megterített, a fiúk már nagyon éhesek voltak. Ő gyorsan befőzte a csigatésztát a levesbe.

– Előbb még elmegyek két nénihez egy kis levessel – szólta Ági, és merte is két apró ételhordóba. Gyorsan jövék!

Mikor hazaért, a tányérok érintetlenek voltak, a leves kihűlt. Senki sem mérített belőle. Otthon nem volt egy lélek sem. Újra eltűnt a lélek a családból.

VERES PIROSKA

Védőoltás – Egy modern vita margójára

Nem vetjük meg azokat az eszközöket, melyek által Isten gondunkat viseli. Sőt, arra kell buzdítanunk egymást, hogy minél inkább, Isten igéjének megfelelően, alkalmazkodni igyekezzünk ezekhez.

A II. Helvét Hitvallás szerint is, némely esetben adódik, hogy Isten közvetlen módon, közvetítő személy vagy eszközök nélkül ad csodát az ember számára. Ilyen ajándék volt például az első Pünkösöd alkalmával, amikor látható módon adta tanítványainak a Leletet, az okítást. De legtöbbször közvetve érkezik, eszközök által történik a mennyei gondviselés.

Tudósok és orvosok által adja Isten az útmutatást az ő népének. És ehhez ugyanakkor szükséges a kitartó és alázatos tanulás és munka. Nem utolsósorban fontos a buzgó imádság, hogy helyesen értékelhessük és alkalmazzuk a megszerzett tudásunkat. De a föld megtermékenyülése, a magok csírázása, az időjárás kedvező alakulása szintén Isten gondviselésének eszköze és nem a véletlen műve. Mellesleg jegyzem meg, hogy véleményem szerint, a véletlennek lehet a legkevesebb köze ahhoz a tényhez, ahogyan minden apró részlet annyira összhangban működik ebben az egész teremtett világban. Minden földi dolog (gyógyszerek, gyógyvizek, orvosságok) csakis Isten hatalmával lehet gyógyító hatású. Ugyanakkor az orvosok és gyógyszerészek tudományát is a Mindenható adja az emberiség gyógyítása érdekében. Tehát, nem vethetjük meg, illetve nem tagadhatjuk meg a gyógyítók munkáját és tudományát.

Arról is beszél a hitvallás, hogy amiért van orvostudomány, léteznek gyógyszerek, azért még nekünk is tennünk kell egészségünk, megmaradásunk érdekében. Isten gondviselése hordoz minket. Ez tény. De nekünk is közbe kell iktatnunk szorgalmunkat. „Isten ugyanis az eszközökkel viszi előbb munkáját.” Ilyen eszköz lehet először is testünk megbetegedésének a megelőzése. Az „Isten, ha akarja, megóvja egészségemet, vagy ha akar, majd meggyógyít a betegségemből” hozzáállás már-már istenkísértés.

TUDÁS ÉS ISMERET KÖZÖTT

Tudjuk, mit ajánlott és mit nem ajánlott enni, inni, tenni. Ez a tudás is egyfajta eszköz annak érdekében, hogy a Mindenható gondunkat viselje. Ugyanez igaz a gyógyulás folyamatára is, amikor az orvosok által, józan eszünk által tudjuk, hogy mit kell(ene) tennünk, de valamiért nem tesszük. Isten meggyógyít, ha akar, de nem feltétlenül az én gyógyulásommal szembeni küzdelmeim ellenére. Azért van orvos, hogy hallgassak a szavára. Azért van orvosság, hogy rendeltetése szerint használjam.

Egyesek vallási, vagy filozófiai okokra hivatkozva visszautasítják a védőoltásokat saját maguk, vagy ami még rosszabb, gyermekeik számára. Ennek a magatartásnak is az eredménye az a számos, értelmetlenné váló

betegség miatt bekövetkezett haláleset is, mely a megfelelő oltásokkal megelőzhető lett volna. Némely szülő úgy gondolja, hogy a kötelező védőoltásokkal az állam az ő személyiségi jogait, szabadságukat akarja korlátozni. Mások egyszerűen nem tulajdonítanak jelentőséget neki, illetve úgy gondolják, hogy feleslegesek, mert banális, a fejlett országokból már rég eltűnt betegségek ellen védenének.

Azt, hogy ez mennyire nem így van, több tény is bizonyítja, de legfájdalmasabb bizonyíték az éppen zajló kanyaró járvány is! Más félelem és tévhit a védőoltásokkal kapcsolatban az, hogy úgysem véd az adott betegség ellen. Valóban nem létezik száz százalékos védőoltás. Egyéni különbségek előfordulhatnak. De az oltások az illető kórokozót vagy vírust elpusztítják, vagy legyengítik. A gyerekeknek beadott oltások nagyjából kilencvenöt százalékos hatékonyságúak. Másik félelem, hogy ha a gyerekek egyszerre több betegség elleni oltásokat adnak be, akkor az leterheli az immunrendszert. Az emberi szervezet naponta sokféle idegen kórokozóval, antigénnel (testidegen anyaggal) találkozik. Ez nem okoz gondot számára.

A kutatások eredményei szerint a kombinált vakcinák nem károsítják az egészséges gyerekek immunrendszerét. S végül vannak, akik azt hangoztatják, hogy a védőoltásoknak sokféle mellékhatása van, és azoknak alkalmazása betegséghez, sőt halálhoz vezethet. Ezt a feltételezést is cáfolják a tények, melyek arról beszélnek, hogy a mellékhatások banálisak: fáj az oltás helye és tapasztalható enyhe hőemelkedés. Persze ez sem minden esetben van így. Fontos, hogy számon tartsuk és alkalmazzuk a védőoltásokat, mert a védőoltással megelőzhető, fertőző betegségek továbbra is léteznek. És aki védtelen, arra lecsapnak. És nem utolsósorban azért is fontos az oltás, hogy másokat is megvédhessünk.

Nagyon ritka esetben valóban előfordulhat, hogy valaki allergiás a vakcinákra. Őket úgy védhetjük meg, hogy mi magunk a beoltásunk által nem hordozzuk, és nem adjuk át nekik a betegséget. Ez az úgynevezett csoportimmunitás. A Gondviselő azért adta ezt az eszközt is az ember kezébe, hogy felelősen és helyesen éljen vele a saját és környezete érdekében. Vigyázzunk tehát az emberi butasággal és a hitetlenséggel szembeni immunitásunkra is.

GHITEA-SZABÓ JÚLIA-ZSUZSANNA

Gyógyíthatatlan betegséggel élni

„Elég néked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el.” (2Kor 12,9)

Az ember életét és életminőségét nagymértékben befolyásolja az egészsége. Fiatal korban keveset gondolunk arra, hogy vigyázzunk arra, ami nagy kincs, ez pedig az egészség. Számos tényező befolyásolja az egészség megőrzését. Nagyon fontos lenne odafigyelni arra, hogy a családban milyen betegségek vannak, hiszen arra van a leginkább hajlamunk genetikailag. De az életmódunk is hozzájárul a betegségek kialakulásában.

Viszont itt a kérdés az, hogy mit tehet az ember, amikor mégis kialakul és már diagnosztizáltak egy olyan kórt, melyet a mai orvostudomány gyógyíthatatlannak bélyegez meg. Lehet akár genetikai betegség, lehet daganatos betegség, szív- és érrendszeri betegség, cukorbetegség, pajzsmirigybetegség vagy bármi olyan, amely az orvosok szerint nem gyógyítható, csupán kezeléssel féken tartható.

Egyik lényeges dolog, hogyan fogom fel és hogyan állok hozzá. Nagyon fontos, hogyan tudom feldolgozni, és van-e mellettem egy megértő, elfogadó családi háttér, aki segít. Egyedül sokkal nehezebb megbirkózni bármivel, ha van segítség, sokkal könnyebb.

Fontos az életkor is, amikor szembenézek egy kórral. Hiszen idősebb korban, amikor a gyermekek kirepültek, amikor a munkám után nyugdíjas vagyok, már talán elfogadhatóbb, hogy vannak betegségek, melyek elérnek, és több időm van magamra. Nem kell nagycsaládot ellátni, oda tudok figyelni arra, hogy betartsam az orvosi utasításokat, és megkapja a szervezet a neki járó pihenést.

De minden életkorban nehéz a szembenézés, hiszen rájövök arra, hogy emberből vagyok és halandó. Szerveim megbetegedhetnek és nem úgy működnek, ahogy én szeretném.

Minden ember reménykedik a csodában, hogy egyszer csak eljön egy reggel, amikor már nincs, és amikor nem kell eszembe jusson a betegségem. Viszont az esetek többségében ez nem következik be. Így tövisként viselnem kell a testemben, és elfogadnom, hogy a szenvedés az életem része lett.

Pál így mondja: tövis adatott a testembe. Nem tudjuk pontosan, mi volt ez a tövis. Valami nagy fájdalom gyötörhette. Engem mindig megrendít, hogy háromszor imádkozott – nem többször – nem nyafogott. Háromszor kérte Istent, hogy vegye le ezt a gyötrődést.

ISTENRE TALÁLNI

Imáinkban kérhetjük Istent, hogy segítsen meg, és akár be is következhet a gyógyulás, hiszen Istennél semmi sem lehetetlen. De azzal is szembe kell nézni, hogy lehet a szenvedés innentől kezdve az osztályrészem, és az sem véletlen. Isten a szenvedéseken át vezethet vala-

hová. Megismerkedhetek emberekkel, megismerhetem mások, betegtársaim fájalmát, és segíthetek ezáltal másoknak. A szenvedés nemesíti a lelket, ha Krisztusban fogadom el a betegségemet.

Hogy él egy ember a Krisztusban? Szép napok és fájalmak, örömök és bánatok, keservek és hálaadások között. Ilyenek vagyunk mi, emberek a Krisztusban. Ez a mi életformánk. És adjunk hálát Istennek, hogy nem kivételez, szabad nekünk fent lenni, és szabad lent lenni, és ugyanakkor a Krisztusban lenni – védetten. És milyen megrendítő az a csodálatos biztatás, ami nemcsak Pálnak biztatás, hanem nekünk is: Elég néked az én kegyelmem.

Különös szót használ Pál erre, hogy elég. Ugyanazt a szót, amit Jézus Krisztus, amikor azt mondja, hogy elég minden napnak a maga baja. Ezzel az eléggel az én Uram Jézus azt mondja nekem: – Az én kegyelmem, hidd el édes fiam, mindent eltávolít, amit el kell hogy távolítson az életedből.

Amikor azt halljuk, hogy elég néked az én kegyelmem, az azt is jelenti: – Hidd el, édes fiam, megsegít naponként az én kegyelmem, nem hagy egyedül. Lehet, hogy egyszer fönt, egyszer lent leszel, hogy elragadtatások között, vagy úgy érzed, hogy a sátán angyala gyötör, öklöz, de megsegítelek, nem hagylak egyedül, veled leszek.

Elég neked az én kegyelmem, azaz kitart az én kegyelmem, míg ez a cserépedény, miben a lelked van, el nem török, míg itt élsz ezen a földön. Kitart az én kegyelmem. A bajok, a kínok fölé is tart. – Gondoljunk Pál életére! Bilincsek közt, börtönben hogy ír a filippibelieknek: „Örüljete, ismét mondom, örüljete!” Hogy tartja ez a kegyelem a fájalmak, a kínok, a rabság fölé! Erre mondja Pál: elég. Végül azt is jelenti: – Elég neked az én kegyelmem, hogy használ neked az én kegyelmem. Mindig használ az Ő kegyelme, öregen, sokszor fáradtan, sokszor alig-alig indulva, mégis megérkezve – elég. Használ. És használni is akar neked is, fiatalnak, öregnek.

Egy fontos tanács: Isten vezet ezen a betegségen át is valahova. Csak merd átadni neki a vezetést. Ő jobban tudja, hogy mi jó neked!

Egészséges életmód

Sokat beszélünk különféle betegségekről, de jó lenne odafigyelni az egészséges életmódra addig, amíg még nincs betegség. Rengeteg gyógynövénykészítmény van ma a piacon, melyek közül lehet válogatni, és melyek mind megelőző jellegűek. Sajnos ma az orvosok nem foglalkoznak ezzel, a gyógyszerek hódítanak teret, és gyógyszerfüggő társadalomban élünk.

Mire kellene odafigyelni? Elsősorban arra, hogy mit eszünk, mennyire egészséges étel, aztán arra, hogy vajon megvan-e a szervezet számára nap mint nap a szükséges vitaminadag. Minden tavasszal ajánlatos lenne elvégezni egy-egy böjtöt egybekötött tisztítókurát. Bevallom, amikor ilyenekről szoktam beszélgetni, és elmondom, hogy én ilyeneket szedek, és ilyesmivel próbálkozom megőrizni az egészségemet, az szokott lenni az első kérdés, hogy beteg vagyok? Ha nem, akkor miért szedem? Hiszen aki egészséges, az ma nemigen költ arra, hogy azt meg is őrizze. Nem alakult ki erdélyi társadalmunkban az a felfogás, hogy megelőzzenek betegségeket, odafigyeljenek magukra. Nagyon sokszor már csak akkor kezdenek odafigyelni, amikor nagy baj van.

Miért? Mert a szervezet jó sokáig nem jelez egyértelműen. Van egy-egy kis fájdalom, fáradtság, levertség, de kávéval, fájdalomcsillapítóval enyhíthető, így a tünetek nem egyértelműek. Amikor már kezd egyértelmű lenni, hogy valami baj van, az ember nem megy orvoshoz, mert fél attól, amit hallani fog. Így viseli a testében, amíg bírja. Amikor már nem bírja, elmegy orvoshoz, gyakran akkor jön a hidegzuhany: hol volt eddig? Mert már nagy a baj.

Ami megelőzhető lett volna, vagy esetleg könnyebben gyógyítható, abból lassan kialakult egy gyilkos kór, mellyel harcolni nagyon nehéz, hiszen terápiák hosszú sora veszi kezdetét, és végleges lesz a gyógyszerhez kötöttség. Előfordul, hogy úgy alakul ki, hogy mindent megettem, egészségesen éltem, időben mentem orvoshoz, és mégis megvan. De akkor legalább tudom, hogy nem az én hanyagságom az oka.

És nem beszéltem korunk nagy problémájáról: a stresszről. Napi sétákkal, pihenéssel, lazítással, imával kellene elütni, hogy a szervezet ne forduljon saját maga ellen és ne azzal kényszerítsen pihenésre, hogy bevonz valami betegséget.

Vigyázzanak magukra! Az élet szép! Csak tudni kell helyesen élni. Te tudsz?

Közösen imádkoztak a Fülöp-szigeteki nőkért

Hegyközsatárban is megtartották a Nők Ökumenikus Világimanapját, ahol közösen imádkozott az egész gyülekezet a Fülöp-szigeteki nőkért.

Miklós Csaba Péter lelkipásztor, a gyülekezet kántora – Miklós Spurigán Zoltán, a gondnok, gyülekezeti tagok, ifjak mutatták be a Fülöp-szigeteket. Többek között elhangzott: a Fülöp-szigetek Dél- és Délkelet-Ázsia egyetlen döntően keresztény szigetszaga.

A hegyközsatári reformátusok lelkipásztora igemagyarázatát a Mt 20,1-16-re alapozta. A példázat arról szól: Isten egyformán akar fizetni az elsőnek és az utolsóknak egyaránt, ugyanakkor ne feledjük, hogy az üdvösséget ajándékba kapjuk, nem azért, mert jók vagyunk, hanem azért, mert Isten szeret bennünket. Mindannyian hívást kapunk, hogy munkálkodjunk Isten szőlőkertjében, de az ajándékot kegyelemből kapjuk.

A kivetítő sistentiszteleten a jelenlévők imaközösségben kérték Isten közbenjárását a Fülöp-szigeteki nőkért, életük megváltozásáért, de minden keresztyén közösségért, akik Isten országának gyarapodásáért munkálkodnak. Mindazokért, akik eltévelyegve keresik a Krisztushoz vezető utat, az egymás iránti szeretetet, megbecsülést, elismerést, a lelki táplálékot, amelyet csak a Szentírás és a krisztusi szeretet útján érhetünk el.

Az Ökumenikus Világimanap eredete az 1870-es évekre nyúlik vissza. Az amerikai asszonyok XIX. századi kezdeményezésére indult, világnap 1920-ban lett, időpontja március első pénteke.

A magyar keresztyének 1985-ben csatlakoztak a világimanaphoz, mely elsődleges célja az ismeret átadása, ezáltal a közösségek megerősítése, különböző országok keresztyén női csoportjai kapcsolatfelvételének elősegítése. Az ismeretanyag átadása közben mindig megfogalmazódik, hogy egy nagy keresztyén család tagjai vagyunk, s bár nagyon különbözőek életfeltételeink és lehetőségeink, mégis ugyanannak az Istennek vagyunk a gyermekei, aki az ő Egyszülött Fiát adta értünk. Épp ezért tudjuk egymást különbözőségeink ellenére is szeretni és egymás terhére hordozni.

Vasárnap délután az imaközösségben mindenki jól érezte magát, közös volt a cél, az egymásért való imádkozás, a mi Urunk kegyelméért való esedezés.

TÓTH ZSIGMOND

Közgyűlést tartott a KRE Presbiteri Szövetsége

A számbavételt követően, a köszöntések rendjén elsőként Tóth András, a KRE PSZ elnöke köszöntötte a megjelenteket, megköszönte az igemagyarázatot, valamint köszöntötte a Magyar Református Presbiteri Szövetség részéről jelen lévő dr. Szilágyi Sándor leköszönő ügyvezető elnököt és Váczi Gábort, a szövetség titkárát.

Dr. Szilágyi Sándor elmondta, hogy sok kedves, közös emlékek voltak az elmúlt esztendőben, mint a közös konferenciák, de nagyon fontos feladatnak tartják továbbra is a közös együttműködést, amelyet az elmúlt években egy együttműködési megállapodásban pecsételtek meg.

A KRE PSZ 2015. márciusi közgyűlésén megalapították a „Presbiteri Szolgálatért Díjat”, színezüst kehely kitűző, amelyet azon presbitereknek adományoznak, akik áldozatos munkájukkal szolgálták anyaszentegyházunk épülését.

Idén a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetsége tizenegy presbiternek ítélte oda e magas rangú kitüntetést: dr. Szilágyi Sándor a MRPSZ ügyvezető elnöke; László Kálmán, a KREK PSZ volt elnöke; Pozán Edit, nagybányai egyházmege; Medve Sándor, szatmári egyházmege; Komáromi József, nagykarolyi egyházmege; Tóth Zsigmond Béla, bihari egyházmege; Egresi Gábor, érmelléki egyházmege; Simon Klára, aradi egyházmege; Dorogi Sándor, temesvári

egyházmege; Kincses Imre, szilágysomlyói egyházmege; Pesti János, zilahi egyházmege.

A kitüntetésre érdemes presbitereket minden esetben az egyházmegei presbiteri szövetségek javasolták.

A közös laudációt Lakatos Nella, az egyházkerületi Presbiteri Szövetség jegyzője ismertette a jelenlévőkkel, amelyből kitűnik: „(...) a ma kitüntetett presbiterek Istennek szolgálói, Istennek szentelt keresztyén élet élő szimbólumai a gyülekezetekben, az öntudatos református egyháztag élő személyben megtestesült jelképei.”

Ezt követően került sor elsőként az egyházkerületi elnök, majd az egyházmegei elnökök éves beszámolóira, pénzügyi beszámolóra, sajtóbeszámolóra, majd az 500 lejes adománysegély odaítélésére a 2017. esztendőben.

Elhangzott és megszavazták a KRE PSZ programjavaslatát a 2017-es évre, valamint megvitatásra kerültek az időközben felvetődött javaslatok és indítványok.

TÓTH ZSIGMOND BÉLA, hegyközsatári presbiter

Világimanap mustármagnyi hittel

Az Ökumenikus Világimanapot 1887 óta tartják világot átfogó imaláncolatban az asszonyok, melyhez évenként csaknem kétszáz országból kapcsolódnak március első péntekén. Országunkban huszonöt éve folyik az imádkozó informálódás és cselekvő bizonygátétel. Idén a Fülöp-szigetek asszonyai állították össze az aktuális témát. Szatmáron is együtt imádkoztak a történelmi egyházak asszonyai, immáron huszonötödik alkalommal.

Ezen az ünnepi eseményen, pénteken, Szatmárnémeti-Szamos-negyedi gyülekezet templomában dr. Békefy Lajosné dr. Röhrig Klaudia lelkipásztornő hirdette a mustármagról szóló példázat alapján Isten szavát. Ne becsüljük le az élet kis dolgait, Isten a mustármagnyi hitet is nagyra tudja tenni! – szölte a bátorítás. A hit és az imádság következménye a jó cselekedet, így épül Isten országa.

Bogya-Kis Mária házigazda lelkész, a világimanap szatmári régiójának koordinátora, köszöntötte a gyülekezetet, majd az Ökumenikus Nőszövetségi Bizottság többi tagjával együtt a Fülöp-szigetek asszonyainak imáit tolmácsolta. A bizottság tagjai: Nagy Erika református egyházmegei nőszövetségi elnök, Répássy Mária római katolikus, Pallai Eleonóra görög katolikus, Szűcs Zsuzsanna-Tünde baptista, Pálffy Anna-Mária unitárius, Illyés-Gulácsi Andrea evangélikus nőszövetségi elnök

kalauzolt el a tőlünk messze, de hittel élő asszonyok világába. Orosz Márta és Sfara Gréta énektanítással gazdagította az alkalmat. Király Lajos a 25. zsoltár szavaival köszöntött: „szívemet hozzád emelem.”

Az imádság végén a következő szöveggel áldották meg egymást a jelenlévők: „Áldjon meg minket az Isten, aki az igazságosság forrása. Áldjon meg minket Jézus Krisztus, aki az igazságtalanságot és üldöztetést értünk elszenvedte. Áldjon meg minket a Szentlélek, aki erőt ad, hogy az igazságosság és békesség érdekében munkálkodjunk. Isten áldása legyen mindig velünk!”

Dr. Békefy Lajos lelkipásztor, a Presbiter lap főszerkesztője, aki 2000-ben mint sajtós jelen is volt a Szamos-negyedi templom szentelésén, *Keresztyén nők Jézus Krisztus szolgálatában* címmel tartott szókimondó, tudományosan alátámasztott, érdekfeszítő előadást, de ugyanakkor ébresztette is a jelenlévő keresztyéneket: nem babra megy a játék, hanem mustármagra!

RÁCZ ERVIN

Az ortodoxok Krisztust akarják ünnepelni, nem az egyházszakadást!

Az egyházszakadást nem lehet és nem is szabad ünnepelni – így fogalmazott a Németországi Ortodox Püspöki Konferencia kilenc püspöke abban a levélben, amit a Német Evangélikus Egyház Tanácsának küldtek.

Az Ortodox Püspöki Konferencia kifejezi a levélben örömét afelett, hogy a reformáció jubileumi éve nem arról szól, hogy Luther Márton vagy a reformáció más fontos tanítóját bárki is glorifikálni, dicsőíteni szeretné. Az EKD a reformáció évének tudatosan választotta egyik szlogenjévé ezt: „Reformáció 500. éve – Krisztus éve”. Ezért kifejezetten hálásak az ortodoxok. Egyúttal emlékeztetnek arra, hogy a 16. század végén volt már levélváltás protestáns teológusok és az Ökumenikus Patriarkátus között – ami sajnálatosan rezignációba, a kapcsolatok lefagyasztásába torkollott. Az akkori konstantinápolyi pátriárka, II. Jeremiás így fogalmazott: „Járjátok a magatok választotta utat! Ne írjatok nekünk többé a dogmákról, hanem csak azért, hogy fenntartsuk a barátságot, ha valóban ezt szeretnétek. Isten Veletek!”.

EGY 500 ÉVES LEVÉL

Igencsak intenzív levélváltás volt ugyanis a fiatal reformáció tudósai és az Ökumenikus Patriarkátus között az 1573-1581 közti években. Tübingeni teológusok és II. Jeremiás pátriárka személyesítette meg ezt. Érdekes módon a reformátorok őszinte érdeklődéssel fordultak az ortodox egyház felé. Ennek nyomára elsőként abban a levélben bukkanhatunk, amit Martin Crusius (1526-1607) küldött a pátriárkának.

A neves tübingeni filológus, evangélikus teológus így fogalmazott: „Sok éven át azt gondoltam, hogy a mi Üdvözítőnkbe, Krisztusba vetett hit a ti vidéketeken nem fedezhető fel. Később azonban azt tapasztaltam, hogy Krisztus Gyülekezetének nem lebecsülhető fénylő mécsese mégis megtalálható nálatok, s a Gyülekezet élén egy kegyes és magasan képzett pátriárka áll”.

II. Jeremiás pátriárka válaszképpen elküldte a tübingeni teológusnak az ortodox hitet bemutató tanygyűjteményt, s ezt írta válaszlevelében: „Lehetséges, hogy a mi kegyességünknek néhány tanítása első pillantásra nem fog örömet szerezni nektek, de meggyőződésem, hogy ti, a bölcs, képzett és okos férfiak az igazi Igazság elé semmit sem fogtok helyezni. Semmiféle új, evangéliumi filozófiát nem helyeztek Urunk elé... Másképpen fogalmazva: semmi mást nem fogtok fontosabbnak tartani, mint az Igazságot és az igazi Bölcsességet, ami van a mi Urunk Jézus Krisztusban”.

Majd 1579 májusában ilyen szavakba öltöztetve jött a fény Keletről Tübingenbe: „Mivel csaknem minden fontos kérdésben meggyezünk, nincs szükség arra, hogy némely bib-

liai Igét másképpen magyarázzatok és értelmezzetek, mint ahogyan azt az egyház fáklyái és az ökumenikus tanok képviselői tették”. Meg kell jegyezni itt, hogy az ökumenikus szót az ortodoxok a 16. században az egész lakott földön élő igazhitű keresztyénre vonatkoztatták. Tehát nem mozgalomra, hanem valamennyi ortodox keresztyénre.

„HOGY FENNTARTSUK A BARÁTSÁGOT”

A pátriárkának csakhamar „leesett a tantusz”, hogy szó sincs arról, miszerint a tübingeniek az ortodoxiát akarnák átvenni vagy felvenni. A reformátoroknak állandó aggodalmuk volt afelett, hogy az ortodox egyházban túl nagy hangsúly esik a hagyományra, ami szinte elébe kerül a Bibliának, vagy legalább is egyenrangú vele. Másrészt az ortodox oldalon meglehetősen kevés konkrét ismerete volt a teológusoknak és kegyes egyházi vezetőknek arról, mi váltotta ki igazából a reformációt.

A Biblia magyarázása reformátori elveinek elutasítása, illetve magának a kapcsolatapolásnak a lejegélése érződik abból a rezignált hangvételű levélből, amit a pátriárka 1581-ben végső üzenetként küldött a német reformátoroknak. Ebben ez is olvasható: „Csodálkozunk azon, hogy ti az Igét és az atyák szavait, melyek világosan és egyértelműen tanítanak minket, elhagytátok... A titkokból van, amit átvesztetek, az Ó-, és Újszövetség azon Igéit, melyek a ti értelmezésetek által megváltoznak és kiforgatjátok azokat. S még teológusoknak nevezitek magatokat! A szentek segítségül hívását feleslegesnek tartjátok, elvetitek ezek képeinek, és tiszteletre méltó relikviáinak a tiszteletét. És az előttük való térdepelést is, mert héber forrásokból indultok ki... Járjátok a magatok választotta utat! Ne írjatok nekünk többé a dogmákról, hanem csak azért, hogy fenntartsuk a barátságot, ha ezt valóban szeretnétek!”.

Aztán pár száz év elteltével ismét visszatért a németországi ortodox egyházi vezetők levelében ez a szó: „hogy fenntartsuk a barátságot”. Teológiailag egy tapodtat se, csak magatartási, viselkedési formákban mozdul előbbre valami? Ilyen fagyos századok után persze ez is nagy lépés. Vajon más ortodox egyházak is eljutnak legalább idáig? Mondjuk, ahol számos vagy kisebb lélekszámú magyar protestánsok élnek. Például Erdélyben, a román többségi ortodoxia részéről? Vagy Kárpátalján, a kijevi ortodoxok és görög-keletiek részéről? Vagy Délvidéken, a szerb ortodoxok részéről? Vagy Felvidéken, a szlovák ortodoxok részéről? A berlini testvéri levél példaértékű. Lesz-e más országok ortodoxai között egyáltalán visszhangja vagy a jó berlini példának az átvétele, átgondolása?

A HETEDIK KÜRTSZÓ

A cethal gyomrában

A cethal nagyra tátott szája most nem engedetlen prófétát, hanem unatkozó, a még el sem kezdődött életükkel megcsömörlött, szeretethiányos fiatalokat nyel el. A Kék Bálna ártatlan internetes játéknak tűnik, ahol különböző próbákon kell végigmenniük a fiataloknak, míg végül elérkeznek a halál előszobájába, ahol aztán egy végső, bátorító üzenetet kapva fordulnak a saját életük ellen.

Az öncsonkításra épülő játékek hihetetlen egyszerűsége és rettenetes hatása mögött nem lehet nem látni a sötétség hatalmát és erejét. A Kék Bálna néven ismert „kihívás” 2013-ban kezdett el terjedni, ami miatt rengeteg tini csonkítja meg magát és követnek el öngyilkosságot Oroszországban és más európai országokban. A kihívás úgy kezdődik, hogy a tinik belépnek egy internetes oldalon keresztül különböző online csoportokba, ahol egy ismeretlen egy felügyelő mentort jelöl ki nekik, aki utasítja őket különböző feladatokra. A kihívást úgy lehet teljesíteni, ha a jelentkező a mindennapi feladatokat teljesíti, és feltölti a róluk készült fotót vagy videót, és ötven nap múlva öngyilkosságot követ el!

A feladatok a lehető legkülönbözőbbek, de valamilyen módon mindegyik a sötétséggel, a halállal és az önpusztítással áll összefüggésben. A próbák változatosak, és egy horrorfilm megnézésétől kezdve különböző jelek testrészekbe való karcolásán, éjszaka adott időpontban való felébredésen, a családban napokig tartó némaságon vagy éppen a levegő percekig történő visszatartásán át az öngyilkosságig terjednek.

A jelenség rémisztő valósága három dologra mutat rá. Mindenekelőtt arra, hogy a modern, technikai eszközökkel telezsűfolt élet rettenetes magányba taszítja a fiatalokat, akiknek lelki épsége olyannyira sérül, hogy a fiatal lélektől amúgy nagyon messze álló öncsonkító és önpusztító magatartás örvényébe zuhannak. A második, hogy a fiatalok elkeseredetten keresnek egy mentort, lelki vezetőt, bárkit, akire felnézhetnek, és akiben vakon megbízhatnak. Maguk körül ezt már rég nem találják meg. Végül pedig feladatra, szolgálatra kész fiatalok hangozó segélykiáltása ez: adj valami feladatot, adj valami értelmet az életnek! Mindemögött pedig ott van a fiatal nemzedék rettenetes sikolya: figyelj rám, ne hagyj magamra!

Évforduló

TESSEDIK SÁMUEL, IFJ. (1742–1820)

275 éve, 1742. ápr. 20-án szül. ifj. Tessedik Sámuel evangélikus lp., pedagógus, a magyar gazdasági oktatás úttörője, agrárreformor. *Id. Tessedik Sámuel* (1710-49) alberti, békésabai evang. lp. fia; szarvasi slp. (1767), lp. (1769-1820); a szarvasi evang. ótemplom építtetője (1788). Szarvason *Gyakorlati Gazdasági Szorgalmatossági Iskola* (1780-95; 1800-06) néven létrehozta az első mezőgazdasági gyakorlati iskolát. Nevéhez fűződik a vetésforgó, a lucerna, az akácfa meghonosítása, a szikes talaj javítása.

SAMUEL ZWEMER (1867–1952)

150 éve, 1867. ápr. 12-én szül. Samuel Marinus Zwemer holland-amerikai ref. misszionárius, „az iszlám apostola”. Az amerikai ref. egyház lp-ává szentelik (1890). Misszionárius Bászrában (1891), Bahreinben (1892-1905), Egyiptomban (1913-29). Több konferencián, találkozón vesz részt Ázsiában, Afrikában és Európában. A Princeton Teol. Szeminárium vallástört. és misszió prof.-a (1929-37). Számos missziói kiadvány szerzője, iratmissziós társaságok alapítója, a *The Moslem World* folyóirat alapító szerkesztője (1911-47).

THURY ETELE (1861–1917)

100 éve, 1917. ápr. 19-én hunyt el Thury Etele ref. teol. tanár. Zánkai slp. (1884), fehérvárcsurgói hlp. (1885), soproni börtönlelkész (1886), fehérvárcsurgói (1888), nemesvámosi (1892)

lp.; dunántúli aljegyző (1897); a pápai teol. egyháztörténet prof.-a (1900); a bécsi teol. doktora (1910). Egyháztörténeti művei között gyülekezetek, a dunántúli egyházkerület történetével, a reformátorok és gályarabok életével foglalkozott. Az *Iskolatört. Adattár* (1906, 1908), a *Magyar Prot. Egyháztört. Adattár VII.* (1908) szerkesztője.

REFORMÁTUS EGYSÉG FESZTIVÁL

Őrizd a várat!

Jubileumi egyházkerületi rendezvény a nagyváradai várban 2017. május 20-án

óra	Nagyszínpad	Nyári színpad	Belső udvar	Konferenciaterem
11	Ünnepi istentisztelet Úrvacsoraosztás			
13	Filmvetítés - Egyházkerületünk története - Felix terra - a váradai vár Közebed			A reformáció Nagyváradon c. kiállítás megtekintése
14	A Csillagocska Néptáncgyűttes előadása		Nőszövetségi konferencia Kórusművek - előadják a Kolozsvári BBT Tanárképző Ének-szakának diákjai	A Partium reformációja konferencia - Gellén Sándor: A Nagybányai Református Egyházmegye reformációja - Bara Csaba: A Szatmári Református Egyházmegye reformációja - Geréb Miklós: A Nagykárolyi Református Egyházmegye reformációja - Gellért Gyula: Az Érmelléki Református Egyházmegye reformációja
15		Fügedes a pokolban, avagy Sáronnak nárcisza - előadja a Nagyvárad-velencei gyülekezet színjátszócsoportja	A reformáció hatása a nőnevelésre - Dr. Lukács Olga előadása Écsi Gyöngyi és a Nagyváradai Kántorkórus szolgálata	- Mátyás Attila: A Bihari Református Egyházmegye reformációja - Ujj János: Az Aradi Református Egyházmegye reformációja - Szekernyés János: A Temesvári Református Egyházmegye reformációja - Erdei János: A Szilágysomlyói Református Egyházmegye reformációja - Lugosi Dániel: A Zilahi Református Egyházmegye reformációja
16		Ifjúsági zenekarok - Szilagybagosi mandalinosok - Bihardiószegi furulyások	Magyar egység - Solus Christusban! Esélyek, buktatók, reményeink - Dr. Békefy Lajos és Röhring Klaudia lelkészek előadása	
17		Új Szövetség koncert Élő kövek koncert	Meggyógyultam! - pódiumbeszélgetés Aczél Dórával	
18	Dévai Nagy Kamilla koncertje			
19	Bánk bán - operakonzert a debreceni Csokonai Színház előadásában			

Szeretettel várjuk!

www.kiralyhagomellek.ro

Fricska

Egy nagy és neves gyülekezet idős lelképásztora hirtelen meghal. Az esperes intézkedik a felravatalozásról, a sírásáról és a temetésről. Egy fiatal lelképásztor úgy érzi, most jött el az ő ideje, és mert nagyon szeretett volna az elhunyt lelképásztor örökébe lépni, telefonon felhívja az

esperest, és kertelés nélkül előadja, hogy mit is szeretne: – Esperes úr, megmondom őszintén és egyenesen, hogy szeretnék az elhunyt lelképásztor helyébe kerülni. – Jó hogy szóltál, öcsém! – felelte hűvösen az esperes. – Rögtön intézkedek, hogy még ne zárják le a koporsót!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323
Megjelenik kéthetente.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Rác Ervin, Szomor Attila, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Wagner Erik. Felelős szerkesztő: Visky István. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Szerkesztőség: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726-242.824, 0259-435.386. E-mail: harangszoujsag@gmail.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentci Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkési hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.